

RS AU § 186 Remiss av promemorian/rapporten Slutna distributionssystem och interna nät

Ärendenummer: RS 2023/1138

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Förslaget yttrande inges till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Sammanfattning

”Slutna distributionssystem och interna nät” är Energimarknadsinspektionens, Ei:s, analys av EU:s nya elmarknadsdirektiv, med förslag på hur den svenska ellagen (1997:857) samt IKN-förordningen; förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857), bör ändras för att svara mot det nya direktivet. Förslagen redovisas enligt Ei:s regleringsbrev för 2021.

Regionstyrelseförvaltningens sammanfattande synpunkt är att analysen och de föreslagna ändringarna är bra. Bland annat föreslås ändringar som gör det möjligt att sälja el inom institutioner, exempelvis till verksamhetsutövare, som hyr in sig i regionens lokaler och som förtydligar regler för fordons laddning. För hamnar införs undantag från kravet på nätkoncession för land- och laddström i IKN-förordningen. Vidare förtydligas rätten för tillträde till nät och rätt för kunder i alla nät att få byta elleverantör, även kunder som ingår i en energigemenskap.

Direktivets definition av slutna distributionssystem föreslås ingå i ellagen. Slutna distributionssystem finns både bland koncessions- och icke koncessionspliktiga nät, de är en annan kategori, än de system som omfattas av IKN-förordningen. För anpassning till EU:s språkbruk och EU:s rättsakter bör, för de slutna distributionssystemen, just ’distributionssystem’ enligt Ei användas i stället för nät eller ledning. Däremot bör, enligt Ei, ”överföring” av el fortsatt användas (inte distribution).

Men där Ei menar att det inte behöver införas några särskilda bestämmelser för slutna distributionssystem som drivs av en energigemenskap eller nya anpassade bestämmelserna för just dessa, så är regionstyrelseförvaltningen delvis av en annan mening. Framst för att virtuell energidelning inom energigemenskaper inte stöds av regelverket i Sverige. Den ekonomiska grunden för energigemenskaper, bedömer vi, är därför hittills inte lika bra som i några andra EU-länder. Virtuell energidelning kan möjliggöra att större anläggningar byggs och placeras närmare fördelningsstationer än vid enskild egenanvändning, vilket bör vara en tillgång vid elnätsdrift. Något som den virtuella delningen också kan bidra med är möjligheten till lokal effektsamordning. Därför bör det vara av samhällsekonomiskt intresse att den underlättas. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att en länk till rapporten

”Energidelning i virtuella nät Vilka förändringar krävs för att det ska bli verklighet?” biläggs yttrandet. Energicentrum har medverkat till rapporten.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att den remitterade rapporten innehåller en god analys och välgrundade förslag, men att det just ifråga om marknadsförutsättningarna för virtuell delning av el behövs fortsatt arbete. Främst för att virtuell energidelning inom energigemenskaper inte stöds av regelverket i Sverige. Den ekonomiska grunden för energigemenskaper, bedömer vi, är därför hittills inte lika bra som i ett antal andra EU-länder. Vidare gynnas i nuläget skattemässigt de som investerar i en egen solet-anläggning och producerar el för egen användning, jämfört med dem som investerar i en gemensamhetsanläggning. Elmarknadsdirektivet (EU) 2019/944 anger att: Om el delas bör delningen inte påverka uttaget av nätavgifter, tariffer och avgifter som rör elflödet. Delningen bör underlättas i enlighet med de skyldigheter och tidsramar som gäller för balansering, mätning och avräkning.

Bestämmelserna om medborgarenergigemenskaper inkräktar inte på medlemsstaternas behörighet att utforma och genomföra politik relaterad till energisektorn. Men virtuell delning bör kunna underlättas bedömer vi, då en virtuell energidelning kan möjliggöra att större anläggningar byggs och placeras närmare fördelningsstationer än vid enskild egenanvändning, vilket bör vara en tillgång vid elnätsdrift. Något som den virtuella delningen också kan bidra med är möjligheten till lokal effektsamordning.

Regionstyrelseförvaltningens förslag är att en länk till rapporten ”Energidelning i virtuella nät. Vilka förändringar krävs för att det ska bli verklighet?” biläggs yttrandet. Energicentrum har medverkat till rapporten.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

Ej aktuellt för remisser

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Helena Andersson, eko-strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet inkom 2023-04-21
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-08-03
Yttrande till Klimat och näringslivsdepartementet Slutna distributionssystem och interna nät (regeringen.se)